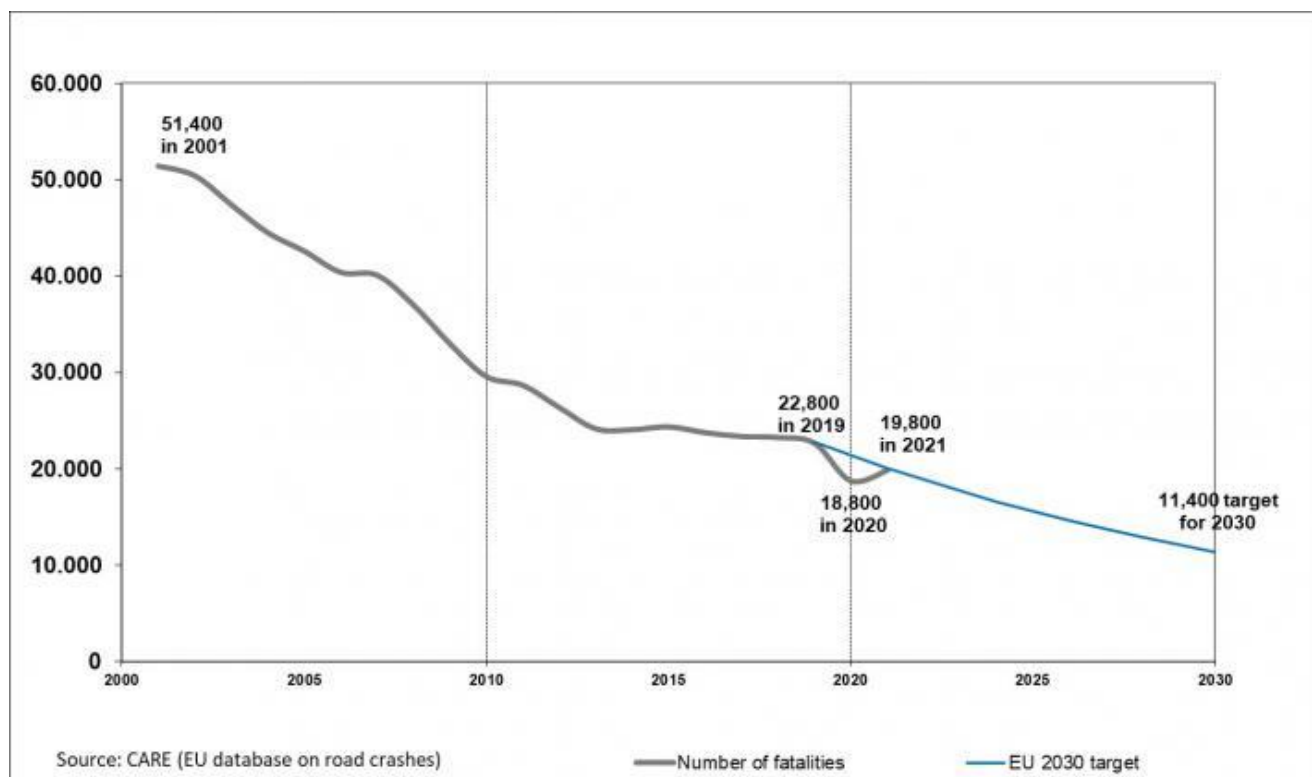

Bezpečnost silničního provozu v EU: počet úmrtí v roce 2021 zůstává výrazně pod úrovní před pandemií

14. 4. 2022, tisková zpráva Evropské komise (EK)

Evropská komise dnes zveřejnila předběžné údaje o počtu úmrtí¹ na silnicích v roce 2021. Odhaduje se, že v loňském roce zahynulo při dopravních nehodách v EU 19 800 osob. Oproti roku 2020 se jedná o nárůst o 1 000 úmrtí (+5 %), ale i tak to představuje téměř o 3 000 (-13 %) méně úmrtí než v období před pandemií v roce 2019. Celkovým cílem je snížit počet úmrtí na polovinu do roku 2030. V celé EU došlo v posledním desetiletí k poklesu o 36 %.

Obrázek 1: Trend počtu smrtelných následků dopravních nehod v EU

Komisařka pro dopravu **Adina Văleanová** uvedla: „S návratem dopravy k normálu musíme zajistit, aby se na naše silnice nevrátil předpandemický počet úmrtí. Na úrovni EU se budeme snažit prostřednictvím financování, legislativy a osvětové činnosti přispět k vytvoření ‚bezpečného systému‘, který zahrnuje bezpečnější infrastrukturu, bezpečnější vozidla, bezpečnější pohyb na silnicích a lepší ponehodovou péči. Je to ale společná

¹ Počty usmrcených se sledují do 30 dnů od nehody.

odpovědnost členských států, průmyslu a účastníků silničního provozu. Každému úmrtí a vážnému zranění na našich silnicích je možné předejít.“

Různá situace v různých koutech EU

V celé EU se počet úmrtí na silnicích v roce 2021 zvýšil o 5 % oproti předchozímu roku, ačkoli srovnání s rokem 2020 je silně ovlivněno pandemií. Mezi lety 2019 a 2020 klesl počet smrtelných dopravních nehod o 17 %.

V porovnání s rokem 2019, který předcházel pandemii, se počet úmrtí na silnicích v roce 2021 snížil o 13 %, přičemž k největšímu poklesu (o více než 20 %) došlo v Dánsku, Belgii, Portugalsku, Polsku a Litvě. Naopak v Lotyšsku, Slovinsku a Finsku došlo v posledních dvou letech k nárůstu počtu úmrtí na silnicích.

Celkové pořadí zemí v úmrtnosti na silnicích se výrazně nezměnilo: nejbezpečnější silnice jsou na **Maltě** (17 úmrtí na 1 milion obyvatel) a ve **Švédsku** (18 úmrtí na 1 milion obyvatel), naopak nejvyšší míru úmrtnosti v roce 2021 registrovalo **Rumunsko** (93 úmrtí na 1 milion obyvatel). Evropský průměr činil 44 úmrtí na silnicích na milion obyvatel. **České republice patří spolu s Portugalskem dělené 17. místo s 50 usmrcenými na milion obyvatel.**

Na základě předběžných údajů zaznamenalo v roce 2021 historicky nejnížší počet úmrtí na silnicích devět členských států (Dánsko, Německo, Irsko, Kypr, Litva, Malta, Polsko, Portugalsko a Švédsko).

Nejvíce zasažené skupiny

Dostupné údaje za rok 2020 poskytují přehled o typu účastníků silničního provozu, kteří se nejčastěji stali obětí smrtelných nehod, o jejich pohlaví a věku, a upozorňují též na obvyklá místa nehod.

Celkem 52 % smrtelných dopravních nehod se stalo na silnicích v extravilánu, 40 % nehod v intravilánu (v zastavěných městských oblastech) a 8 % na dálnicích. Cestující v automobilech (řidiči a spolujezdcí) tvořili 43 % všech usmrcených, chodci 20 %, motocyklisté 18 % a cyklisté 10 %.

Při pohledu pouze na nehody v intravilánu je situace lehce odlišná. Největší podíl obětí zde tvoří chodci (37 %). Motocyklisté tvoří 18 % obětí a cyklisté 14 %, což znamená, že dohromady téměř 70 % všech úmrtí v městských oblastech tvoří zranitelní účastníci silničního provozu.

Tři ze čtyř úmrtí na silnicích připadají na muže (77 %). Starší lidé (65+) tvořili více než čtvrtinu (28 %) všech úmrtí; proporcionalně však na silnicích umírá více mladých lidí: 12 % osob usmrcených na silnicích EU bylo ve věku 18 až 24 let, přičemž ale tato věková skupina představuje pouze 7 % obyvatel EU. Statistiky tedy ukazují, že mladí lidé se stávají účastníky smrtelných dopravních nehod častěji než jiné věkové skupiny.

Background

EU si stanovila cíl snížit do roku 2030 počet úmrtí a vážných zranění na silnicích o 50 %. Tento cíl byl stanoven ve strategickém akčním plánu Komise pro bezpečnost silničního provozu a v rámci politiky EU v oblasti bezpečnosti silničního provozu na období 2021–2030, které rovněž stanovily plány v oblasti bezpečnosti silničního provozu s cílem dosáhnout nulového počtu úmrtí na silnicích do roku 2050 („vize nula“). To zahrnovalo stanovení klíčových ukazatelů bezpečnosti pro čtyři oblasti:

1. bezpečná vozidla,
2. bezpečné silnice a jejich okolí,

3. bezpečný provoz na silnicích (včetně dodržování bezpečné rychlosti, řízení za střízlivého stavu, prevence nepozornosti při řízení, používání bezpečnostních pásů a ochranného vybavení),
4. rychlou a účinnou péčí po nehodě.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_22_2012

Komentář Centra dopravního výzkumu, v. v. i.

Na webových stránkách Dopravní nehody v ČR (<https://nehody.cdv.cz/>) jsou měsíčně aktualizovány podrobné informace k nehodovosti na pozemních komunikacích v České republice (pozn. data obsahují následky do 24 hodin po nehodě).

„V roce 2021 bylo v České republice usmrceno 470 osob, 67 % osob bylo usmrceno na silnicích v extravilánu, 33 % pak v intravilánu. Cestující v automobilech (řidiči a spolujezdcí) tvořili 54 % všech usmrcených, chodci 19 %, motocyklisté 17 % a cyklisté 9 %. Při pohledu pouze na nehody v intravilánu je situace významně odlišná. Největší podíl obětí zde tvořili chodci (42 %). Motocyklisté tvořili 17 % obětí a cyklisté 12 %, což znamená, že dohromady 71 % všech úmrtí v obcích tvořili zranitelní účastníci silničního provozu,“ upozorňuje Ing. Jindřich Frič, Ph.D., ředitel Centra dopravního výzkumu, v. v. i., a dodává: **„Téměř čtyři z pěti úmrtí na silnicích připadají na muže (79 %). Starší lidé (65+) tvořili více než čtvrtinu (26 %) všech úmrtí, jedná se o nejvyšší podíl ve sledovaném období (pozn. od roku 2011).“**

„Přestože strategické cíle Strategie BESIP 2011-2030 v oblasti usmrcených i těžce zraněných osob byly v České republice v roce 2021 splněny, s vědomím 50 usmrcených na milion obyvatel a s předběžným 17. místem spokojeni být nemůžeme. Oproti výchozímu stavu (průměr let 2017-2019) došlo v roce 2021 k poklesu smrtelných zranění o 15 %, v České republice o 14 %,“ uzavírá předběžnou bilanci Mgr. Tomáš Neřold M.A., vedoucí Samostatného oddělení BESIP Ministerstva dopravy.

Tabulka 1: Usmrcení do 30 dnů na 1 milion obyvatel v zemích EU (předběžná bilance)

Země/rok	2017-2019	2020	2021	2021 vs. 2020	2021 vs. 2017-2019
Malta	35	24	17	-29%	-52%
Švédsko	26	20	18	-10%	-30%
Dánsko	32	27	23	-15%	-28%
Irsko	29	30	27	-10%	-8%
Nizozemsko	38	35	28	-20%	-26%
Německo	38	33	31	-6%	-18%
Španělsko	38	29	32	10%	-16%
Lucembursko	44	42	38	-10%	-13%
Rakousko	47	39	40	3%	-14%
Finsko	41	40	40	0%	-3%
Estonsko	41	45	41	-9%	-1%
Belgie	54	42	43	2%	-20%
Francie	49	38	45	18%	-8%
Slovensko	44	41	47	15%	6%
Itálie	55	40	48	20%	-13%
Kypr	58	54	49	-9%	-16%
Česká republika	58	48	50	4%	-14%
Portugalsko	62	48	50	4%	-19%
Litva	66	63	52	-17%	-21%
Slovinsko	48	38	54	42%	13%
Maďarsko	64	47	56	19%	-12%
Řecko	66	54	57	6%	-13%
Polsko	76	66	59	-11%	-22%
Chorvatsko	77	58	72	24%	-7%
Lotyšsko	72	73	78	7%	8%
Bulharsko	92	67	81	21%	-12%
Rumunsko	98	85	93	9%	-5%
EU 27	52	42	44	5%	-15%

